

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocații Babără Marian și Dorfman Igor în numele inculpatului, prin care solicită casarea sentinței Judecătorei Orhei /sediul Rezina/ din 31 mai 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Cocarcea Vasile XXXXX, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 25.05.2016 – 31.05.2017 (prima instanță);
2. 22.06.2017 – 21.03.2018 (instanța de apel);
3. 30.05.2018 – 10.09.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 31 mai 2017, Cocarcea Vasile a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de conducere în domeniul prestării serviciilor pe un termen de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul, în perioada lunii martie 2014, aflându-se în s. Cinișeuți, r-nul Rezina, în scop de profit, intenționat, urmărind scopul traficului de ființe umane în scop de exploatare în muncă, prin înșelăciune, manifestată prin promisiunea de angajare la un lucru bine plătit în Federația Rusă, or. Moscova, precum și profitând de poziția de vulnerabilitate, manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale (starea socială, materială grea și lipsa surselor financiare de întreținere), i-a recrutat pe XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, toți locuitori ai XXXXX, r-ul Rezina, cu consimțământul acestora.

Ulterior, la 20.03.2014, Cocarcea Vasile, urmărind realizarea scopului infracțional, din cont propriu, personal a transportat pe cale auto victimele

XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX până în or. Moscova, Federația Rusă, unde i-a adăpostit într-o încăpere de tip vagon, fără condiții decente de trai, și acționând în scopul privării victimelor de posibilitatea de a reveni în Republica Moldova, le-a confiscat acestora pașapoartele naționale, iar apoi, deținând controlul asupra victimelor XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, care erau în stare de vulnerabilitate determinată de aflarea într-o țară străină și lipsa de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, i-a exploatat prin muncă, la diverse lucrări de amenajare a parcurilor, pe parcursul câtorva luni, fără achitarea salariului promis.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost calificate de către prima instanță conform prevederilor art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal – „*Traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea unei persoane, cu sau fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare, prin muncă sau servicii forțate, săvârșită asupra a două sau mai multor persoane*”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de învinuirea de comitere a infracțiunii din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, invocând că: învinuirea este formală, fiind doar enumerate semnele calificative ale infracțiunii; prima instanță a dat apreciere greșită probelor ignorând argumentele apărării; declarațiile părților vătămate XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX sunt subiective; în acțiunile inculpatului nu se întrunește latura obiectivă a infracțiunii, nefiind prezentă acțiunea de recrutare, or, părțile vătămate singure i s-au adresat inculpatului pentru a fi ajutate să li se găsească de lucru; nu s-a demonstrat că inculpatul a acționat cu scopul de a obține profit și nici că părțile vătămate au fost exploatate prin muncă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a conchis corect că inculpatul Cocarcea Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că în rechizitoriu, inculpatului Cocarcea Vasile i s-a incriminat componența de infracțiune prevăzută la art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, inclusiv cu semnul calificativ „acțiune săvârșită prin amenințare cu aplicare și aplicarea violenței fizice și psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei”, totodată, semnul calificativ nominalizat nu și-a găsit confirmare, or părțile vătămate nu au declarat nimic despre astfel de circumstanțe, iar partea vătămată XXXXX a declarat că asupra sa a aplicat violența fizică XXXXX, fiul inculpatului Cocarcea Vasile. Prin urmare, dat fiind că alte probe în acest sens procurorul nu au fost prezentate, instanța de apel a considerat că prima instanță a

conchis corect că semnul dat urmează a fi exclus din învinuirea înaintată lui Cocarcea Vasile.

Cu referire la ansamblul de probe administrate de acuzatorul de stat privind stabilirea vinovăției inculpatului Cocarcea Vasile în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art.165 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a constatat că acuzatorul de stat a acumulat suficiente probe pertinente și concludente care atestă culpabilitatea inculpatului. Astfel, reieșind din materialele cauzei, s-a confirmat cu certitudine faptul recrutării, transportării și adăpostirii părților vătămate XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, cu consimțământul acestora, în scop de exploatare prin muncă, prin confiscarea documentelor, precum și prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate asupra acestora.

În ceea ce privește declarațiile martorilor Țîbuliscaia Elena și Porcari Mihail, Colegiul penal consideră că acestea sunt subiective, or reieșind din explicațiile părților, rezultă că martorul Țîbuliscaia Elena concubinează cu fiul inculpatului, iar Porcari Mihail este un consătean și bun prieten al inculpatului, aceștia fiind, în opinia instanței, cointeresați ca inculpatul să nu fie atras la răspundere penală.

Astfel, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite – una deosebit de gravă, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante, reținând faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea faptelor infracționale incriminate acestuia, instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis corect de a-i aplica inculpatului Cocarcea Vasile pedeapsa cu închisoare pe termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de conducere în domeniul prestării serviciilor pentru un termen 5 ani, această pedeapsă fiind una care va asigura realizarea scopului legii penale și îl va face pe inculpat să-și corijeze comportamentul.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Avocatul Babără Marian în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 9) și 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței și a deciziei, dispunând achitarea inculpatului, invocând că:

- potrivit jurisprudenței CtEDO, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, martorii acuzării și părțile vătămate se audiază din nou;

- instanța de apel lăsând fără o apreciere justă argumentele apărării și probele materiale administrate în instanța de apel, fără a fi audiați suplimentar părțile vătămate cât și unii martori;

- în pofida faptului că în cererea de apel apărarea a indicat expres asupra inadvertențelor declarațiilor părților vătămate, ultimele nu au fost audiate suplimentar, apărarea neavând posibilitatea să le adreseze întrebări;

- inculpatul nu a recrutat pe nimeni, doar a relatat unde lucrează și că sunt locuri de muncă;

- starea materială a inculpatului nu este diferită de cea a pretinselelor victime, astfel nu poate fi vorba despre un abuz de poziție de vulnerabilitate;

- inculpatul a muncit de rând cu pretinsele victime și a locuit în condiții asemănătoare;

- inculpatul nu a sustras/ridicat actele de la pretinsele victime, ele au fost preluate de angajator pentru a fi perfectate permisele de ședere;

- toate pretinsele victime au indicat asupra unei alte persoane care era responsabil de evidența timpului de muncă și de achitarea remunerației, iar această persoană nu era inculpatul ci un exponent al angajatorului, inculpatul fiind doar intermediar pe motiv că știa limba rusă;

- nu a fost nici o înșelare la remunerare, de la început a fost clar stabilit criteriul corespunderii muncilor ce urmau să fie efectuate condițiilor de sănătate, cărora două victime nu au corespuns, fapt stabilit prin acte medicale;

- nu au fost munci silnice, ci munci ordinare, aferente întreținerii și îngrijirii parcurilor, în locuri publice, împrejurări în care pretinsele victime aveau oricând posibilitatea de a apela la ajutorul organelor de poliție;

- elementele obligatorii ale infracțiunii imputate nu s-au confirmat în ședințele de judecată și ele nici nu au fost constatate de instanțele de judecată;

5.2 Avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței și a deciziei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat pe motivul că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, invocând argumente similare privind lipsa elementelor infracțiunii ca și avocatul Babără Marian în recursul său.

6. La recursurile ordinare declarate de către avocații Babără Marian și Dorfman Igor în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile înaintate, a solicitat respingerea recursurilor motivând prin faptul că recursurile avocaților sunt vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

Mai mult, procurorul a indicat că, din conținutul recursurilor, se constată că recurenții își motivează contestațiile prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă, motivele de reapreciere a materialului probatoriu nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, la fel, procurorul a menționat că, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor apelanților.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

7.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului:

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 9), 12) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele – temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Ce ține de temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, în sensul că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*” prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată, iar probele nu coroborează între ele, consideră că nu sa confirmat în speța dată, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel (f.d.42 – 49 v. III), asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Colegiul penal reține, că instanța de apel verificând probele (f. d. 42 – 47 v.III) în ședința de judecată, a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de apreciere a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt, pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză,

expunându-se argumentat și corect din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Colegiul penal apreciază critic argumentele avocatului precum că, inculpatul a muncit de rând cu pretinsele victime și a locuit în condiții asemănătoare, toate pretinsele victime au indicat asupra unei alte persoane care era responsabil de evidența timpului de muncă și de achitarea remunerației, iar această persoană nu era inculpatul ci un exponent al angajatorului, inculpatul fiind doar intermediar pe motiv că știa limba rusă, or, prin declarațiile inculpatului date în ședința instanței de apel (f.d. 28 v. III), ultimul a declarat că era angajat la firma dată în calitate de administrator și nu un simplu intermediar cum afirmă avocatul, documentele de identitate se aflau la firmă, astfel, părțile vătămate erau lipsite de acte și posibilitatea de a se întoarce acasă, mai mult ca atât ei nu cunosc limba rusă, fapt confirmat și de inculpat.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate, examinate și verificate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine corect toate aspectele de fapt și de drept, iar pedeapsa aplicată în baza infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal este aproape de limita minimă a sancțiunii.

Cât ține de temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 9) și 12) Cod de procedură penală, în sensul că „*inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală și faptei săvârșite i sa dat o încadrare juridică greșită*”, Colegiul penal menționează că sunt declarative, or, recurentul doar a indicat aceste temeiuri fără a le argumenta.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului, în care a indicat temeiuri și argumente similare cu cele descrise în recursul declarat de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului (pct. 5.1 din prezenta decizie), Colegiul penal, indică că instanța de recurs s-a expus pe aceste argumente în punctul 7.1 a prezentei decizii, care sunt valabile și în privința recursului declarat de către avocatul Dorfman Igor în numele inculpatului.

8. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

9. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocații Babără Marian și Dorfman Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Cocarcea Vasile XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor